

Debat Empresarial – Un diàleg necessari

Taula 7.2
La diversitat en la regulació dels serveis

Participants:

Josep de Martí, Inforesidencias.com
Higini Raventós, Edad&Vida
Ferran Escura, Bufete Escura
Martí Masferrer, ICASS (Generalitat de Catalunya)

Josep de Martí, Inforesidencias.com

Nota del moderador

Quan parlem de serveis adreçats a la gent gran, de debò estem parlant d'una gran diversitat de realitats. Normalment es diu "gent gran" quan realment s'està volent dir "gent dependència"; "persones jubilades". Això fa que, per començar existeixin diferents regulacions per diferents realitats.

Si ens centrem en els serveis que es presten a persones grans amb dependència (o sigui persones d'una certa edat que, per les seves circumstàncies precisen del suport d'altres per a la realització de les activitats de la vida diària), o sigui, bàsicament, residències, centres de dia i serveis d'atenció domiciliària, ens trobem que, de nou, hi ha una gran diversitat de regulacions.

Si analitzem la situació geogràficament, veiem que, sent la matèria "serveis socials" de competència autonòmica, cadascuna de les 17 comunitats autònomes han exercit la competència tot establint regulacions diverses. Una divergència que no només es pot trobar en els detalls materials (definició arquitectònica, ratis de personal) sinó fins i tot en la definició mateixa del model assistencial públic (en algunes comunitats tota la prestació pública la realitza directament l'administració, en altres hi ha sistemes de col·laboració, concert, gestió pública, etc.). Aquesta situació genera que, els preus que es paga pel servei en diferents comunitats autònomes tingui diferències importants.

Actualment la conseqüència principal de la dispersió normativa geogràfica la viuen els prestadors que actuen en diferents comunitats i han d'adaptar-s'hi. En el futur, si arriben a veure una assegurança de dependència pública o privada que vulgui oferir prestacions en forma de servei i no només econòmiques, veurem que l'enorme diferència entre normatives suposarà un obstacle.

Si ens oblidem de la dispersió geogràfica i ens centrem a Catalunya, observem que la tendència actual es dirigeix cap a la diversificació normativa de tipus material.

Sempre hi ha hagut moltes normes administratives, la novetat és que, fins ara, el grau d'exigència i les conseqüències d'un eventual incompliment no eren considerables. Així, una residència o centre de dia, bàsicament eren controlats pel Departament competent en matèria de serveis socials i pel de sanitat. Poc a poc aquests Departaments han anat especialitzant el seu control establint normatives de dos nivells (una general i una altra per a centres col·laboradors – que cada vegada són més nombrosos), que exigeixen per al seu compliment la contractació de professionals especialitzats (protocols, registres, programes, punts crítics). A més, des de llavors que, fins fa poc no suposaven preocupació comencen a aparèixer normatives acompanyades per règims de control i sanció que s'apliquen als serveis: prevenció de riscos laborals, protecció de dades, normativa contra la legionel·losi, règim de renovació de llicència ambiental, etc..

Cada nova normativa suposa una nova preocupació i un nou increment en els costos del servei que no sempre són traslladables al preu.

D'aquesta diversitat i de la forma d'afrontar-la parlarem durant la taula rodona amb dos persones que coneixen bé la diversitat geogràfica i material.

Ferran Escura, Bufete Escura

1.- Introducció al marc legal dels serveis socials a Catalunya

Normativa dels serveis socials

- DL 17/1994, de refosa de la Llei en matèria d'Assistència i Serveis Socials
- Llei 16/1996, reguladora de les actuacions inspectores i de control en matèria de serveis socials
- Decret 284/1996, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, modificat pel Decret 176/2000
- Decret 182/2003, de centres de dia per a gent gran
- Ordre de 15 de juliol de 1987, d'autorització administrativa de serveis i establiments de serveis socials

Altres normes d'aplicació

- Decret 135/1995 d'aprovació del Codi d'Accessibilitat
- Llei 21/2000, sobre drets d'informació concernents a la salut
- "Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal"
- Llei 9/1998, del Codi de Família
- Llei de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental (LIIAA)
- Llei de Prevenció de Riscos Laborals
- Decret 152/2002, per a la prevenció i control de la legionel·losi
- RD 3484/2000, d'higiene per a l'elaboració, distribució i comerç de menjars preparats
- Decret 27/1999 de gestió de residus sanitaris

2.- Règim d'autorització d'establiments de serveis socials: Generalitat versus Ajuntament

Doble autorització, en funció de la competència:

- Generalitat de Catalunya: Inscripció en el Registre d'entitats, serveis i establiments socials (D 284/1996, Codi d'Accessibilitat, Annex 2 de l'Ordre de 15 de juliol de 1987)
 - Ajuntament: Llicència municipal d'activitats (LIIAA, Planejament urbanístic, Ordenances municipals)
-
- La tramitació és doble
 - Els requisits materials de la Generalitat són mínims: els ajuntaments poden incrementar-los
 - El titular de l'autorització és la persona física o jurídica titular de l'establiment
 - Les variacions de les dades registrals s'han de comunicar al registre
 - El silenci administratiu és positiu sempre que no hi hagi obstacles urbanístics insubsanables
 - La LIIAA classifica les residències en funció del número de places:
 - ➔ 50 places: annex II.2 (Llicència ambiental)
 - ➔ 50 places: annex III (comunicació ambiental)
 - Llicència ambiental
 - Presentació projecte bàsic
 - Informació pública
 - Informe de l'ajuntament (en municipis de + 50.000 habitants, en la resta informe del consell comarcal)
 - Proposta de resolució
 - Resolució definitiva (en un termini de 4 mesos)
-
- Comunicació ambiental
 - Comunicació prèvia a l'ajuntament, amb una antelació mínima d'un mes a la data d'inici
 - Els ajuntaments poden modificar mitjançant ordenança aquest règim

La llicència ambiental (annex II.2) està subjecte a revisió periòdica mediambiental cada 8 anys
La llicència i la comunicació ambiental es controlaran d'acord amb el que estableixi cada ajuntament o cada 5 anys, per part d'una e.c.a. o pel propi ajuntament
Les residències amb llicència anterior al 14 d'abril de 1999 han de sol·licitar la llicència ambiental abans de l'1 de gener de 2005

3.- Normativa de serveis socials versus normativa protecció de dades

L'expedient assistencial versus l'història clínica

- Història Clínica
 - Obligació de custòdia i protecció
 - Tenen accés
 - Resident o persona autoritzada
 - Professionals assistencials del centre
 - Administració competent, amb finalitats epidemiològiques, d'investigació o docència i sempre respectant la confidencialitat de les dades de caràcter personal
 - No tenen accés
 - Persones no autoritzades
 - Inspecció de Benestar i Família
 - Personal d'administració i gestió

- Expedient Assistencial
 - Contingut:
 - Informe mèdic del resident realitzat en els darrers 3 mesos previs a l'ingrés
 - Dades identificatives del resident
 - Familiar o persona responsable
 - Prescripció medicofarmacèutica
 - Pautes d'alimentació
 - Prescripció mèdica d'immobilització o restriccions físiques

- Obligació de custòdia i protecció
 - Tenen accés
 - Inspecció de Benestar i Família
 - Professionals que atenen al resident

4.- Responsabilitat mercantil versus responsabilitat administrativa

- Responsabilitat mercantil de l'administrador de l'empresa titular dels serveis
 - normativa civil, mercantil i penal
- Responsabilitat administrativa
 - normativa dels serveis socials (art. 48 bis dl 17/1994 i disposició addicional primera de la llei 16/1996)
 - responsabilitat administrativa de:**
 - titular de l'establiment: persona física o jurídica.
 - administradors i gerents.
 - director tècnic.
 - responsable higiènic-sanitari
- incorrecta notificació de l'inici del procediment administratiu sancionador